

Conventia nr. 183/2000 privind revizuirea Conventiei asupra protectiei maternitatii din 1952

Conferinta Generala a Organizatiei Internationale a Muncii, convocata la Geneva de Consiliul de administratie al Biroului International al Muncii si reunindu-se aici la 30 mai 2000, in cea de-a 88-a sesiune a sa,

luand nota de necesitatea revizuirii Conventiei (revizuita) asupra protectiei maternitatii din 1952, precum si a Recomandarii privind protectia maternitatii, 1952, cu scopul de a promova intr-o mai mare masura egalitatea tuturor femeilor care muncesc, precum si sanatatea si securitatea mamei si copilului si cu scopul de a recunoaste diversitatea dezvoltarii economice si sociale a membrilor, precum si diversitatea intreprinderilor si a evolutiei protectiei maternitatii in legislatiile si practicile nationale,

luand nota de prevederile Declaratiei Universale a Drepturilor Omului (1948), Conventiei Natiunilor Unite privind eliminarea tuturor formelor de discriminare fata de femei (1979), Conventiei Natiunilor Unite cu privire la drepturile copiilor (1989), Declaratiei si Programului de actiune de la Beijing (1995), Declaratiei Organizatiei Internationale a Muncii privind egalitatea de sanse si de tratament a lucratoarelor (1975), Declaratiei Organizatiei Internationale a Muncii cu privire la principiile si drepturile fundamentale la locul de munca si urmarirea aplicarii acesteia (1998), precum si ale conventiilor si recomandarilor internationale asupra muncii, care vizeaza garantarea egalitatii de sanse si de tratament a lucratorilor si lucratoarelor, in special Conventia privind lucratorii cu responsabilitati familiale (1981),

tinand seama de situatia femeilor care muncesc si luand act de necesitatea de a asigura protectia graviditatii, care este o responsabilitate comuna a autoritatilor publice si a societatii,

dupa ce a decis sa adopte diferitele propuneri cu privire la revizuirea Conventiei (revizuita) si a Recomandarii privind protectia maternitatii, 1952, chestiune ce constituie al patrulea punct de pe ordinea de zi a sesiunii,

dupa ce a decis ca aceste propuneri vor lua forma unei conventii internationale,

adopta in aceasta zi, 15 iunie 2000, urmatoarea conventie care va fi denumita "**Conventia privind protectia maternitatii, 2000**".

DOMENIUL DE APLICARE

Articolul 1

In sensul prezentei conventii, termenul femeie desemneaza toate persoanele de sex feminin, fara nici o discriminare, iar termenul copil, orice copil, fara nici o discriminare.

Articolul 2

1. Prezenta conventie se aplica tuturor femeilor angajate, inclusiv femeilor care se afla in forme atipice de munca dependenta.

2. Totusi, dupa consultarea organizatiilor reprezentative patronale si sindicale interesate, fiecare membru care ratifica prezenta conventie poate sa excluda total sau partial din domeniul de aplicare a acesteia categorii limitate de lucratori, atunci cand aplicarea conventiei in cazul acestor categorii ar ridica probleme speciale de o importanta deosebita.

3. Orice membru care face uz de posibilitatea prevazuta la paragraful precedent trebuie sa indice in primul sau raport referitor la aplicarea prezentei conventii, intocmit in baza Articolul 22 din Constitutia Organizatiei Internationale a Muncii, categoriile de lucratori astfel excluse, precum si motivele excluderii lor. In rapoartele ulterioare fiecare membru trebuie sa descrie masurile luate pentru a extinde progresiv aplicarea prevederilor prezentei conventii la aceste categorii.

PROTECTIA SANATATII

Articolul 3

Dupa consultarea organizatiilor reprezentative ale patronilor si lucratorilor fiecare membru trebuie sa adopte masurile necesare pentru ca femeile insarcinate sau care alapteaza sa nu fie constranse sa efectueze o munca ce a fost declarata de autoritatea competenta ca fiind daunatoare sanatatii lor sau a copilului ori despre care s-a stabilit printr-o evaluare ca prezinta un risc semnificativ pentru sanatatea mamei sau a copilului.

CONCEDIUL DE MATERNITATE

Articolul 4

1. La prezentarea unui certificat medical sau a unui alt certificat corespunzator care sa indice data probabila a nasterii, stabilit conform legislatiei si practicii nationale, orice femeie careia i se aplica prevederile prezentei conventii are dreptul la un concediu de maternitate cu durata de cel putin 14 saptamani.

2. Durata concediului mentionata mai sus trebuie sa fie specificata de fiecare membru intr-o declaratie care insoteste ratificarea prezentei conventii.

3. Ulterior orice membru poate sa depuna la directorul general al Biroului International al Muncii o noua declaratie care sa extinda durata concediului de maternitate.

4. Luand strict in calcul protectia sanatatii mamei si copilului, concediul de maternitate trebuie sa includa o perioada de 6 saptamani de concediu obligatoriu dupa nastere, exceptand cazul in care, la nivel national, guvernul si organizatiile reprezentative ale patronilor si lucratorilor au convenit altfel.

5. Durata concediului de maternitate prenatal trebuie sa fie prelungita cu un concediu echivalent cu durata cuprinsa intre data prezumata a nasterii si data efectiva a nasterii, fara reducerea duratei concediului postnatal obligatoriu.

CONCEDIUL IN CAZ DE BOALA SAU COMPLICATII

Articolul 5

In caz de boala, complicatii sau risc de complicatii rezultate ca urmare a sarcinii ori a nasterii, la prezentarea unui certificat medical trebuie sa se acorde un concediu, inainte sau dupa perioada concediului de maternitate. Forma si durata maxima ale acestui concediu pot fi stabilite conform legislatiei si practicii nationale.

PRESTATII

Articolul 6

1. Conform legislatiei nationale sau in orice alt mod conform practicii nationale, trebuie sa se asigure prestatii in bani femeilor care absenteaza de la munca, fiind in concediul prevazut la Articolul 4 sau 5.

2. Prestatiile in bani trebuie sa fie stabilite la un nivel care sa permita femeii sa poata sa se intretina singura si sa intretina copilul in conditii bune de sanatate si la un nivel de viata corespunzator.

3. In cazul in care legislatia sau practica nationala prevede ca prestatiile in bani, platite pentru concediul prevazut la Articolul 4, sa fie stabilite pe baza venitului anterior, suma acestor prestatii nu trebuie sa fie mai mica de doua treimi din venitul anterior al femeii sau al venitului luat in considerare pentru calculul prestatiilor.

4. In cazul in care legislatia sau practica nationala prevede ca prestatiile in bani, platite pentru concediul prevazut la Articolul 4, sa fie stabilite prin alte metode, suma acestor prestatii trebuie sa aiba acelasi ordin de valoare ca aceea care rezulta in medie prin aplicarea paragrafului precedent.

5. Orice membru trebuie sa garanteze faptul ca aceste conditii impuse pentru a beneficia de prestatii in bani pot fi indeplinite de marea majoritate a femeilor carora li se aplica prevederile prezentei conventii.

6. In cazul in care o femeie nu indeplineste conditiile prevazute de legislatia nationala sau prevazute in orice alt mod, conform practicii nationale, pentru a beneficia de prestatiile in bani, aceasta are dreptul la prestatii corespunzatoare finantate din fondurile de asistenta sociala, sub rezerva unui control al nivelului veniturilor impus pentru acordarea acestor prestatii.

7. In conformitate cu legislatia nationala sau cu orice alt mod, conform practicii nationale, mamei si copilului trebuie sa li se asigure prestatii medicale. Prestatiile medicale trebuie sa includa ingrijirile prenatale, ingrijirile legate de nastere, ingrijirile postnatale si spitalizarea atunci cand aceasta este necesara.

8. Pentru a proteja situatia femeilor pe piata muncii, prestatiile aferente concediului prevazut la Articolul 4 si 5 trebuie sa fie asigurate printr-o asigurare sociala obligatorie sau prelevari din fondurile publice ori in alt mod stabilit de legislatia si practica nationale. Angajatorul nu este personal responsabil de costul direct al oricarei prestatii financiare de acest gen, datorata uneia dintre femeile angajate, fara a consimti expres la aceasta, cu exceptia cazului in care:

a) acest lucru a fost prevazut de practica sau de legislatia in vigoare in statul membru inainte de adoptarea prezentei conventii de catre Conferinta Internationala a Muncii; sau

b) a fost astfel convenit ulterior, la nivel national, de catre guvern si de organizatiile reprezentative ale patronilor si lucratorilor.

Articolul 7

1. Orice membru ale carui economie si sistem de securitate sociala sunt insuficient dezvoltate este considerat ca respecta prevederile Articolul 6 paragrafele 3 si 4 daca prestatiile in bani au un nivel cel putin egal cu valoarea prestatiilor de boala sau de incapacitate temporara prevazuta de legislatia nationala.

2. Orice membru care face uz de posibilitatea prevazuta la paragraful precedent trebuie sa explice motivele si sa precizeze nivelul la care sunt platite prestatiile in bani, in cadrul primului raport referitor la aplicarea conventiei, intocmit in baza Articolul 22 din Constitutia Organizatiei Internationale a Muncii. In rapoartele sale ulterioare statul membru trebuie sa descrie masurile luate in vederea cresterii progresive a acestui nivel de prestatii.

PROTECTIA LOCULUI DE MUNCA SI NEDISCRIMINAREA

Articolul 8

1. Se interzice unui angajator sa concedieze o femeie pe perioada graviditatii, a concediului prevazut la Articolul 4 si 5 sau pe o perioada care va fi stabilita de legislatia nationala, urmatoare intoarcerii sale din concediu, cu exceptia cazurilor care nu au legatura cu graviditatea, nasterea copilului si consecintele acesteia si alaptarea. Responsabilitatea de a dovedi ca motivele concedierii nu au legatura cu graviditatea, nasterea copilului si consecintele acesteia si alaptarea revine angajatorului.

2. Femeia trebuie sa aiba garantia ca la sfarsitul concediului de maternitate, cand isi reia lucrul, se intoarce pe acelasi post sau pe un post echivalent, remunerat la acelasi nivel.

Articolul 9

1. Orice membru trebuie sa adopte masurile corespunzatoare care sa garanteze ca maternitatea nu constituie o sursa de discriminare in materie de ocupare, implicit de acces la ocupare, inclusiv in ceea ce priveste prevederile paragrafului 1 al Articolul 2.

2. Masurile la care face referire paragraful precedent cuprind interdictia de a solicita unei femei care isi depune candidatura pentru un post de a se supune unui test de sarcina sau de a prezenta un certificat care sa ateste sau sa infirme starea de graviditate, cu exceptia cazului in care legislatia nationala prevede aceasta pentru munci care:

a) sunt interzise, total sau partial, femeilor insarcinate sau care alapteaza, in conformitate cu legislatia nationala; sau

b) comporta un risc recunoscut sau semnificativ pentru sanatatea femeii si a copilului.

MAME CARE ALAPTEAZA

Articolul 10

1. Femeia are dreptul la una sau mai multe pauze zilnice ori la reducerea duratei de lucru zilnice pentru a-si alapta copilul.
2. Perioada in timpul careia sunt permise pauzele de alaptare sau reducerea duratei de lucru zilnice, numarul si durata acestor pauze, precum si modalitatile de reducere a programului de lucru zilnic trebuie stabilite prin legislatia si practica nationale. Aceste pauze sau reducerea programului de lucru zilnic sunt considerate ca timp lucrat si remunerate in consecinta.

EXAMINARE PERIODICA

Articolul 11

Orice membru trebuie sa examineze periodic, in consultare cu organizatiile reprezentative ale patronilor si lucratorilor, oportunitatea extinderii duratei concediului prevazut la Articolul 4 si cresterea sumei sau nivelului prestatilor in bani prevazute la Articolul 6.

PUNEREA IN APLICARE

Articolul 12

Prezenta conventie trebuie pusa in aplicare prin acte normative, cu exceptia cazului in care va produce efecte prin orice alt mijloc, precum contractele colective, sentintele arbitrare, hotararile judecatoresti sau orice alt mod conform practicii nationale.

DISPOZITII FINALE

Articolul 13

Prezenta conventie revizuieste Conventia (revizuita) asupra protectiei maternitatii din 1952.

Articolul 14

Ratificarile prezentei conventii sunt comunicate directorului general al Biroului International al Muncii si inregistrate de acesta.

Articolul 15

1. Prezenta conventie nu produce efecte decat pentru membrii Organizatiei Internationale a Muncii ale caror ratificari au fost inregistrate de directorul general al Biroului International al Muncii.
2. Prezenta conventie intra in vigoare la 12 luni dupa ce ratificarile a doi membri au fost inregistrate de directorul general al Biroului International al Muncii.
3. Ulterior prezenta conventie intra in vigoare pentru fiecare membru la 12 luni de la data la care ratificarea sa a fost inregistrata.

Articolul 16

1. Orice membru care a ratificat prezenta conventie poate sa o denunte la expirarea unei perioade de 10 ani de la data intrarii initiale in vigoare a acesteia, printr-o notificare comunicata directorului general al Biroului International al Muncii si inregistrata de acesta. Denuntarea nu are efect decat la un an dupa inregistrarea sa.
2. Orice membru care a ratificat prezenta conventie si care, in termen de un an dupa expirarea perioadei de 10 ani mentionata in paragraful precedent, nu se foloseste de posibilitatea denuntarii prevazute de prezentul articol este legat pe o noua perioada de 10 ani si, ca urmare, poate denunta prezenta conventie la expirarea fiecarei perioade de 10 ani, in conditiile prevazute de acest articol.

Articolul 17

1. Directorul general al Biroului International al Muncii notifica tuturor membrilor Organizatiei Internationale a Muncii inregistrarea tuturor ratificarilor si a tuturor actelor de denuntare care ii sunt comunicate de membrii Organizatiei Internationale a Muncii.
2. Notificand membrilor Organizatiei Internationale a Muncii inregistrarea celei de-a doua ratificari care i-a fost comunicata, directorul general atrage atentia membrilor acesteia asupra datei la care prezenta conventie intra in vigoare.

Articolul 18

Directorul general al Biroului International al Muncii va comunica secretarului general al Natiunilor Unite, in scopul inregistrarii, conform Articolul 102 din Carta Natiunilor Unite, informatii complete cu privire la toate ratificarile si toate actele de denuntare pe care le-a inregistrat in conformitate cu articolele precedente.

Articolul 19

De fiecare data cand va considera necesar, Consiliul de administratie al Biroului International al Muncii prezinta Conferintei Generale a Organizatiei Internationale a Muncii un raport privind aplicarea prezentei conventii si examineaza daca este cazul sa fie inscrisa pe ordinea de zi a Conferintei problema revizuirii totale sau partiale a acesteia.

Articolul 20

1. In cazul in care Conferinta Generala a Organizatiei Internationale a Muncii adopta o noua conventie care revizuieste total sau partial prezenta conventie si daca noua conventie nu dispune altfel:

a) ratificarea de catre un membru a noii conventii care revizuieste antreneaza de plin drept, inclusiv in ceea ce priveste prevederile Articolul 16, denuntarea imediata a prezentei conventii, sub rezerva ca noua conventie care modifica sa fi intrat in vigoare;

b) incepand cu data intrarii in vigoare a noii conventii care revizuieste, prezenta conventie inceteaza sa mai fie deschisa ratificarii de catre membri.

2. Prezenta conventie ramane in orice caz in vigoare, in forma si continutul actuale, pentru membrii care au ratificat-o si care nu ratifica conventia privind revizuirea.

Articolul 21

Versiunile in limbile franceza si engleza ale textului prezentei conventii au valoare egala.